

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

SI DEUS VOBISCU QUI CONTRA NOS

BOJESZMAGAL EDINO V TEMNAMENJU

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloja tlači

ŠTEV. (No.) 38.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 30. MARCA 1922.

LETO (Vol.) VIII

KAJ SI ANGLEŽI DOMISLJUJEJO? — PROTEST LA SALLSKIH OBČANOV.

London, 29. marca. — Iz zanesljivih virov se poroča, da se je v Angliji že pred letom dni organizirala posebna družba, ki obstoji iz najboljših advokatov in bankirjev. Ta družba si je nadela nalogo iztirjati vse dolgove, ki jih kdo dolguje Angliji izven angleške države. Tako n. pr. so sedaj tudi sestavili neki račun, ki ga mislijo predložiti Združenim Državam. Račun se nanaša na razne davčne dolgove in druge take uradne stvari, ki bi jih Amerika mogla plačati v času, ko je izbruhnila revolucija proti angleškemu nadgospodstvu leta 1772-3-4-5-6. Tako so nekako naračunali, da bi imelo za plačati nekako 8. držav ameriških znesek nad 60 tisoč milijonov dolarjev. Anglija se drzne kaj takega zahtevati, kar je bilo že pred 146. leti uradno razveljavljeno po ameriški zmagi nad Anglijo. Temu, se je ba je, kakor se je že slišalo tudi Anglija sama uradno odpovedala. Sedaj pa pride in zahteva, kakor, kak paglavček, ki odda svojo igračko, pa se naglo premisli in jo zahteva nazaj. In celo se še širi govornica po Londonu, da naj se skuša to svoto odračunati od svote, ki jo dolguje Anglija Ameriki iza zadnje vojne, za vojna posojila. Amerikanski narod se je tekom zadnje vojne temeljito naučil poznavati evropske kramarje. Cel svet ve, da če bi ne bilo Amerike, bi danes ječala vsa Evropa pod tevtsonsko peto. Amerika je žrtvovala nad 100 tisoč najboljših svojih sinov, z denarjem, orožjem, municijo in živčevjem je zalagala zavezniške in njih armade. In za plačilo prejema samo nevhvaležnost in preziranje. Zavezniki so ta mesec prejeli vojno odškodnino, katero ste pobasale Anglija in Francija. Amerika je prosila, da se ji naj od te odškodnine dovolj vsaj za stroške njene okupacijske armade ob Reni. In kaj so ji zavezniki odgovorili? Ako hočeš, kako odškodnino, si moraš isto sama dobiti od Nemčije. Tako plačilo prejema danes Amerika, kateri edino je pripisovati v bistvu zmago v minuli vojni. In če se bo Amerika še kaj časa "pejdašila" z evropskimi kramarji, bodo kmalu naračunali, da bo še Amerika mogla plačati zaveznikom, da se je smela vdeležiti vojne, da je smela izgubiti v vojni nad 100 tisoč svojih sinov, da je smela imeti več milijard nepotrebnih stroškov in, da mora raditega sedaj obremenjevati svoj narod z nenavadno visokimi davki in drugimi bremenji. Da, hvaležnost pa taka!

PROTI NEOSNOVANEMU NAPADU BAPTISTOVSKEGA DUHOVNA.

La Salle, Ill. — Zadržni petek večer je baptistovski duhovnik Rev. Erickson imel v tukajšnji baptistovski cerkvi govor, v katerem je mahal po katoliški duhovščini in katoliških redovnicah. S svojim nepremišljenim in neosnovanim napadom na katoliško duhovščino in redovništvo je povzročil med občani mesta La Salle tako ogorčenje, da so sklicali posebni shod zadnje nedelje v irski dvorani sv. Patricka, kjer se je zbrala velika večina lasallskih občanov v protest proti neosnovanemu napadu Rev. Erickson-a napram katoliški duhovščini in redovništvu. Shodu je predsedoval mestni župan Peter E. Coleman, kateri je ogorčeno protestiral proti Ericksonovemu govoru. Za njim je nastopilo še več drugih govornikov obsojajoč Ericksonov govor. Zatem se je sprejela rezolucija v kateri se pozivlja baptistovskega pastora v La Salle, ki je povabil Rev. Erickson-a v La Salle in celo delal reklamo za njegov prihod, da si naj poišče drugo mesto, za take aktivnosti, kakor jih je povzročil med Lasallskimi občani stem, da je dobil v mesto kot govornika Rev. Erickson-a. Baptisti se takih stvari večkrat poslužijo namenoma, da jih ljudje slišijo, da še žive. Ker s svojo sekto nazadujejo, iščejo vedno reklamnih sredstev za svojo sekto. Pomilovanja vredni pa so taki-le slučajji baptistovske reklame.

SKUPNA MOČ AMERIŠKEGA DELAVSTVA BO PODPIRALA PREMOMARJE.

Predsednik Ameriške Delavske Federacije Samuel Gompers, je danes v imenu vsega ameriškega organiziranega delavstva vseh strok obljubil pomoč premogarjem. "Ker so lastniki v svoji brezsrčnosti popolnoma gluhi za vsak kompromis s premogarji, je stavka seveda gotova stvar. Toda, ako mislijo, da so si lastniki izbrali ugoden trenutek, da ga izrabijo proti ubogemu premogarju, se strašno motijo. Združeno delavstvo cele Amerike, bo stopilo na pomoč premogarjem, ki se bore za svojo eksistenco, do katere so upravičeni v vseh ozirih Bolj, kakor kdaj, je danes združeno ameriško delavstvo in pripravljeno za boj za svoje pravice do poštenega življenja! "Tako izjavlja predsednik Gompers na predvečer premogarske stavke.

ČITATELJI POZOR!

Vse čitatelje našega lista opozarjamo na dopis Mr. John Golobicha iz Pittsburgha, Pa., ki je priobčen v današnji številki. Prečitajte ga dvakrat in potem sodite!

Urednik.

RAZGLLED PO SVETU

ARMENIJA MORA NAZAJ POD TURŠKI JAREM.

Paris, 29. marca. — Vrhovni svet zaveznikov, ki se je pred kratkim sestlal v Parizu, je baje odločil, da bo Armenija ostala pod nadaljnim turškimi nadgospodstvom. Torej uboga mučenica mora nazaj na Golgato! Tako so jo obsodili ministrski predsedniki civiliziranih zaveznikov.

KAKO NAMERAVAJO BOLJŠEVIKI OLAJŠAVATI BEDO LAČNIH RUSOV.

London, 29. marca. — Kakor razvidno iz poročil, se je organiziralo v Moskvi poseben letalni vojaški oddelek, ki bo imel posebno nalogo patrolirati nad mestom in okolico, da se ne prične kako uporno gibanje med lačnim ljudstvom, katerih kritični položaj se veča dan za dnem. Lačno ljudstvo je baje v taki stiski, da se zbira po raznih gnojiščih, kamor trgovci izvažajo razne odpadke in gnulobo in to prebirajo, da si dobe kaj za pod zob. Boljševiki, ki so kakor čestokrat trdi pobožna milwauška Slovenija, in lawndalska tetka in samosrajčnik Prol. čudodelniki nove dobe (!) sedaj pripravljajo, kakor razvidno neke nove čudeže, ki jih bodo izvrševali nad lačnimi Rusi. Bog je izraelcem poslal mano iz neba. Boljševiki hočejo biti sedaj Bogu enaki, dvignili se bodo nad Moskvo in bodo lačnim pošiljali mano iz strojnih pušk. Kdor zna, pa zna!

JUGOSLOVANI UJELI ITALIJANSKEGA ČASTNIKA.

Paris, 28. marca. — Med arditni na Reki je baje veliko ogorčenje radi ujetega italijanskega poročnika Viola, ki so ga ujeli jugoslovanski vojaki pred nekoliko dni, ko je Viola zasledoval reškega predsednika Zanella, ki je ušel v Jugoslavijo. Viola je baje prestopil v jugoslovansko mejo, nakar je bil ujet in odpeljan v vojaški zapor.

PREMIRJE MED GRKI IN TURKI.

Paris, 29. marca. — Grška vlada je sprejela pogoje, ki so jih predložili zavezniški Grkom in Turkom, pod katerimi naj se sovražnosti ustavi. Mirovno pogajanje se bo pričelo takoj. Grki zahtevajo še vedno to, kar so zahtevali od turških nacionalistov predno so jim napovedali vojno.

ANGLIJA KRADE AMERIKI SVETOVNI TRG.

Washington, D. C., 29. marca. — Trgovski departament naznanja v svojem poročilu o izvoru minulega leta 1921., da je v minulem letu Amerika izvozila celih 16. milijonov ton mehkega premoga manj, kakor leto poprej. Vzrok temu se našteva, vmešavanje angleških trgovcev.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Bolnice v Ptuj, Murški Soboti, Brežicah in Slovenjem gradcu se zapro, ker centralizem nima denarja — za nas. Poslanec Škulj je radi tega ostro napadel vlado v narodni skupščini, na kar pa je Kmetijski list gróo napadel Škulja radi tega.

Dr. Žerjav se je peljal v dobro zakurjenem salonskem vozu v Dalmacijo, naš rekrut se je vozil v nezakurjenih živinskih vagonih. Dr. Žerjav ni še nič naredil za državo (pač pa ji premnogo škodoval), rekrut pa tvega svoje življenje zanjo. — Živimo v času samostojnega centralizma.

Balkanski sodniki. Franc Jevnik in tovariši, ki so med delom zakurili ogenj na podstrešju šmartinske cerkve ter ga niso pogasili, so stali te dni pred sodiščem v Kranju. Škoda je bila milijonska, malomarnost prav skrajna, kazen pa — 24 ur za Jevnika, tovariši pa oproščeni. Kmalu bomo po zaslugi naših liberalcev v Macedoniji. — Samostojneži, le še dalje v boj za centralizem, da bomo preje v Macedoniji.

Mati z otrokom v naročju pod vlakom. Pri Komarovcu na progi Opača-Svinov se je vrgla mati z detetom v naročju pod vlak, ki je prišel iz Opave. Nesrečni materi je stroj odtrgal glavo, otročičku pa se ni nič žalega pripetilo. Kaj je mlado mater pripravilo do groznega dejanja, se ni moglo dognati.

Požar. — Dne 24. februarja dopoldne je v kozolcu posestnika Alojzija Sterniša v Regerčevsi, obč. Šmihel-Stopiče nastal ogenj. Poleg kozolca je zgorelo tudi 1500 kilogramov sena, večja množina slame, voz in večje števile mecesnovih in češnjehvskih desk. Škode je 50.000 K, varovalnina znaša 1500 K.

— To dela tvoj katoliški časnik. — Mu ne boš pokazal nekoliko svoje hvaležnosti ta mesec?

RAZNE NOVICE.

RAZCESAR KARL BOLAN.

Iz otoka Maderia prihajajo poročila, da je razcesar Karl opasno bolan. Bolezen se je pojavila na sapniku in se naglo razvija v pljučnico.

POTNIŠKI PROMET PO ZRAKU

General Mitchell, ki se je ravnokar povrnil iz Evrope, kjer je proučeval avijatikot izjavlja, da v letu 1932. bo avijatika tako razvita, da bo prevzela velik del potnikov železnicam in parnikom.

BELGIJSKI KRALJ V VATIKANU.

Kralj Albert je posetil Vatikan in obiskal sv. Očeta Pija XI. V Rimu se bo mudil še par dni, da obišče italijansko kraljevo hišo.

200 MAVROV PADLO V BOJU Z ŠPANCJI.

London, 26. marca. — Prihajoča poročila naznanjajo, da je v zadnjih bojih med mavi in španskimi regularnimi četami, padlo nad 200 upornih mavrov. Boji se vrše v Marocco provinciji. Španci hité z velikimi ojačenji na pozorišče boja, ki se z naglico razvija v pravcato paniko.

PORTUGALSKI LETALCI POLETE ČEZ ATLANTIK.

Lisbona, 29. marca. — Portugalski letalci bodo poskusili polet čez atlantsko morje in sicer iz Lisbone v Rio Janeiro v Južni Ameriki. Polet bodo vprizorili z hidroplanom, ki je baje povečini podoben Zepelinu. Razdalje med Lisbone in Rio Janeiro je okoli 4. tisoč milj, katere bodo prevozili, kakor računajo v 60 urah.

BOMBAŽARJI NA STAVKO.

Lawrence, Mass., 29. marca. — Nad deset tisoč bombažarjev je danes odšlo na stavko radi velikega znižanja plač, katere so jim znižali lastniki bombažnic. Tovarne so zaprli in vse delo je ustavljeno.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 1.90	50 lir \$ 3.10
1,000 kron 3.70	100 lir 5.75
5000 kron 17.50	500 lir 27.00
10,000 kron 34.00	1000 lir 54.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST" Chicago, Ill.
1849 West 22nd Street

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

6849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Usodepolna zaslepljenost.

Kakor na gorečem ognjeniku smo na celem svetu. Od vseh strani puha dim nezadovoljnosti. Od vseh koncev šviga ogenj upora in protesta. Nižji sloji zdihujejo pod težo višjih slojev in kriče, da ne bodo dolgo prenašali več te teže, da hočejo oddiha, da hočejo svojih pravic. Vre po državah. Vre med narodi. Vre med razredi človeške družbe. Ni ga skoraj človeka, ki bi bil zadovoljen sedaj na svetu. Votlo bobnenje socializma, boljšeizma in drugih -izmov pretresa naše ozračje in napoveduje pretečo nevarnost.

Sicer je bilo po vsaki večji vojski velika beđa na svetu. In naše sejanje razmere, po tej svetovni vojski, so primeroma še jako mile. V življenjepisu Sv. Vincencija Pavlanskega, katero knjigo priporočamo vsem, ki hočejo sedanje razmere proučevati in razumeti, čitamo o strašnih razmerah, ki so nastale po končani tridesetletni vojski. Človeku se lasje jezijo in solze mu silijo v oči, ko bere, kaj je človeštvo takrat trpelo, kako je podivjalo, kakšne strašne razmere so vladale takrat. Danes so nebesa proti takrat.

Vendar pa tudi mi nismo še skozi vso nevarno dobo. Nismo še gotovi, če ne pride še kaj hujšega, da, če morda najhujše še le ne pride?

Zato papeži in posebno pa naši ameriški škofje kličejo svetu, naj se zave resnosti teh nevarnih časov, naj nikar ne žene stvari predaleč, ker, ako pride do izbruha, se bo zgodilo nekaj, česar človek še ni videl na svetu. Vse grozote, ki so se kdaj zgodile na svetu, bodo nič v primeri, kar bo sedaj nastalo. Na Rusiji lahko vidijo v malen to, kar lahko nastane na celem svetu v velikem.

Toda kako kratkoviden je svet, oziroma voditelji narodov! Prav nič ne vidijo te nevarnosti. Prav nič jih ne plaši vse to votlo bobnenje nezadovoljnosti. Revesi mislijo, da bodo ta goreči in bobneči ognjenik pomirili in zadržali s kakimi ječami, s kakimi paragrafi, s kakimi sleparijami.

Tako delajo sedaj tudi ameriški kapitalisti. Ko človek zasleduje njih početje sedaj pri teh razmerah, ne more drugače, kakor da vsklikne: "Strašna zaslepljenost!" Sedaj zahtevajo premogarji svojih pravic! Kaj ubogi delavec zahteva danes drugega kakor svoj kruh, toliko, da se bo pošteno preživel, kakor svojih pravic. Pa ti zaslepljenci so tako kratkovidni, da se z delavstvom niti dogovarjati nečejo. To je ravno tako, kakor bi se kdo vsedel na Vezuv, ki se pripravljajo, da bo začel bruhati, in bi hotel s tem preprečiti bruhanje. Norec! Prvi boš poginil ti!

Enako je pri lastnikih premogokopov. Delavec je miroljuben človek. On v veliki večini rad dela in je vesel in zadovoljen, ako toliko zasluži, da more sebe in svojo družinico pošteno preživeti. Seveda ako pa vidi, da mora vse tako drago kupovati, da mu pri tem pa gospodar zniža plačo, sam gospodar ima pa še vedno toliko, ali pa še večje dobičke, kakor jih je imel preje med vojsko, kdo bo pa to trpel? Premog je danes ravno tako drag, kakor je bil pred tremi leti. Plača delavska je toliko znižana. Toraj naj sam kapitalist, lastnik premogokopa ima pravico bogateti, drugi naj pa vsi stradajo? Kje je to zapisano. Zato je v resnici občudovanja vredna zaslepljenost teh bogatašev.

Vendar le naj se igrajo z ognjem. Kdor se je z ognjem igral, še vsak se je opek. Ako bodo izzvali vse te širše nezadovoljne mase in jih prisilili, da bodo zgrabile za orožje v lastno obrambo, naj gledajo sami za posledice. Mi ne zagovarjamo surove sile. Mi smo proti vsakemu nasilju. Toda kdo pa sili delavstvo v to nasilje?

Kapitalisti so tudi soodgovorni za tako bujno procvitanje sleparstva pri delavskih organizacijah. Skoraj vse delavske unije so danes v krempljih "delavskih prijateljev", ki so prav taki sleparji kakoršni so naši slovenski. Koritarji, izkoriščevalci, sleparji, ki hočejo z delavskimi zmedami samo dobiček delati. Ali niso vsi naši slov. voditelji socialisti sami delamrznih lahkoživčev? Enako je povsodi! In kapitalizem je odgovoren za vse to! Kapitalizem ustvarja nezdrave razmere, iz nezdravih razmer se pa kakor iz nezdravega zraka vedno rede razni bakterije, razne bolezni. Zato bo pa kapitalist v svoji zaslepljenosti sam sebe strmoglavil v prepad. Tragedija tega je samo, da bodo najboljši nedolžni največ pri tem trpeli.

Iz slovenskih naselbin.

Pittsburgh, Pa. — Zopet sem se namenil napisati en par vrstic v naš priljubljeni list Edinost, ker to je danes med ameriški Slovenci edini list, ki ljubi resnico in pravico, a krivico in sleparjenje ožigosa. V roke mi je prišlo zopet newyorško cigansko trobilo, kjer sem videl nekak nekrolog o pokojnemu svobodomislu Kondatu. Ta nekrolog je pisal uslužbenec "Glas Naroda" neki Šabec. Dobro je, da vemo, kdo piše in sodeluje pri listu Glas Naroda, ki že od svojega postanka spreminja svojo barvo kakor razna divjačina z naravo. Pri listi G. N. so vsi urečniki od lastnika doli do "štetelcnog agenta" ki hodi iskat potnike v pristanišče, sami svobodomislu. In to cigansko trobilu potem katoliški

Slovenci naročajo in podpirajo. Za božjo voljo katoliški Slovenci pomislite vendar, na to-le! Glas Naroda nima nikdar niti za eno vrstico prostora v korist katoliški stvari. V svojih nesramnih kolonah pod naslovom Peter Zgaga, blati naše duhovnike, norčuje se iz vsega, kar je drago katoličanom, in čestokrat prinese satire, ki so naravnost pohujšljive za nedorastlo mladino. Njegovi članki smrdijo vsi po svobodomislu in tako-le trobilo vi, katoliški Slovenci še podpirate s svojimi žulji? Ali ne veste kaj s tem delate? Poslušajte! V starem kraju je pravkar na krmilu stranka Sakserjevega tipa. Ta stranka glasuje in pomaga srbskim centralistom ob vsaki priliki, ko gre proti katoliškim Sloven-

cem in Hrvatom. Glasovala je, da so dobili pravoslavni duhovni lepe državne plače, dočim katoliški duhovnik skoraj od glada umira. Glasovali so za "Kancel paragraf", in hoteli hrvatskim in slovenskim katoliškim duhovnikom zamašiti usta. Glasovali so, da se naj odpravi verouk iz šol itd. Torej tak list, ki je pristaš take stranke pa katoliški Slovenci podpirate s svojim denarjem? Kaj naj reče pameten človek, ki vso to stvar temeljito preštudira? Samo dva odgovora sta na to in sicer: Ali so katoliški Slovenci v Ameriki takó nezavedni, da jim je vseeno kakoršnokoli godlja kdo pred nje postavi, ali pa vedo, pa jim za katoliška načela in za katoliško stvar ni nič! Kdor podpira take ljudi, pa bodisi z naročbo takega lista, ali s pošiljanjem denarja v stari kraj ali bodisi že s to ali ono stvarjo, ta podpira svoje lastne sovražnike, ker napredek svobodomislu med ameriški Slovenci pomeni napredek starokrajških svobodomislu, kateri pravkar vodijo kulturni boj proti katoliškim Slovincem in Hrvatom. To, naj bi vsaj malo pomislili tudi slovenski duhovniki po Ameriki in naj bi to tudi svojemu ljudstvu razodeli. Da je to resnica, kar pišem, potrjuje članek, ki je bil objavljen v G. N. v št. 62. Kdor dvojni, kar v roke št. 62. pa boste našli na drugi strani slavo nekega Šabeca najradikalnejšemu svobodomislu pokojnemu Kondatu, kateremu bodi Bog milostljiv sodnik, ali njegovih del noben katoliški Slovinc ne more odobrati. V G. N. se poje temu možu slavo in o nekakih velikih zaslugah. Žalibog, da so bile zasluge Kondatovega delovanja samo v prilogi satana, katerega zvest služabnik je bil. On je bil tisti, ki je res pričel orati ledino za satanovo nauke. Je že na pravici in kakor sem že rekel, Bog bodi milostljiv njegovi duši, on je šel, toda njegovo delo je ostalo in to delo sovražim, ker je škodljivo človeku in vsej pošteni družbi. Pozabljen bo Kondat, toda besede, ki jih je napisal v svojem sramotanju naše vere, pa ne bodo pozabljene. Nihče se še ni drznil pisati tako bogokletno zoper vero in Boga, kakor je to delal njegov list Glas Svobode. Niti svetim zakramentom, sv. Rešnjemu Telesu, ni prizanašal. In sedaj ti pride list G. N. in da prostora da se poje slavo takemu delu, ki sem ga Vam pravkar navedel. Nič več ne bom govoril, kdor ni slep ta vidi, kdor ni gluha ta sliši. Katoliški Slovinc, ako si katoličan, veš kaj ti je storiti s takim listom, kakor je newyorško cigansko trobilo. Pravi pameten katoličan ga bo izbacil iz svoje hiše. Kaj pa ti dragi čitatelj? Naj govore tvoja dejanja... Pozdravljam vse naročnike in čitatelje tega lista, kateremu želim, kar največjega napredka in pa skorajšenega dnevnega izdavanja.

John Golobich.

Brilliant, N. Mex. — Častiti gospod urednik: — Tukaj Vam pošljem naročnino za list Edinost in Ave Maria. Vaš list Edinost, ki sem Vas prosil, da mi ga pošljete na ogled pred dvema tednoma, se mi v resnici dopade. Zdad ga naročam in poleg tega še Ave Maria. Jaz sem v Ameriki še le eno leto. V starem kraju sem rad prebiral enako berilo. Zato mi je bilo tukaj že dolg čas, ker nisem imel nikakega poštenega in zabavnega berila.

Vem, da imajo listi, kakor Ave Maria in Edinost mnogo sovražnikov v obliki brezverskih listov, pa to nas ne sme odvrniti od našega cilja. Tukaj nas ni ravno veliko Slovinc, pa se med seboj prav dobro razumemo. Nekaj je tudi bratov Hrvatov, veliko več pa druge narodnosti. Z delom gre pa tudi tukaj bolj počasi. Tukaj imamo dve majni, obe obratujete po dva dni na taeden. Nekateri delajo pa tudi tri do štiri dni, v tednu. Zloglasna "flu" je nas tudi tukaj obiskala, pa se je hvala Bogu kmalu poslovila od nas, morda ji ni ugajalo podnebjje, ker

smo na zelo visokem kraju. S pozdravom,
Jakob Tomsich.

Racine, Wis. — Cenjeni: — Ker mi je naročnina potekla, Vam pošljem \$1.50 za pol leta za list Edinost in Vam naznanjam, da ravno sedaj smo tudi v bolj slabih delavskih razmerah. Kadar se delavske razmere zboljšajo, bom skušal tudi jaz tukaj agitirati za Vaš list. Dovolite mi, da tudi jaz izrazim svoje mnenje o Vašem listu. Edinost brem z velikim zanimanjem in tudi zasledujem celo zadevo radi katoliškega tiska in njegovega razvijanja. Veliko naročnikov, kakor vidim iz raznih dopisov v Edinosti, se zanima za list, da naj bi čimprej postal obširen katoliški dnevnik. To je glasna zahteva priprostega katoliškega slovenskega delavstva samega. Moja želja je, čim preje začnemo, prej bomo tudi to dosegli, ker to je ena nujna zadeva za nas vse, posebno pa za mladino. Jaz odkrito pišem, da list v tej obliki, kakor sedaj izhaja je spoštovanja vreden list in nezadostuje samo trikratna izdaja na teden. Če bomo imeli mi katoliški Slovenci samj svoj obširen dnevnik, bojo naši ljudje se tistega tudi oprijeli in ne bodo stikali za drugimi, o tem sem skoro gotovo prepričan. Pripravljen sem tudi že danes na vse, ako je potrebno, sicer bom pa storil mojo dolžnost, kakor hitro poteče sedajna naročnina, ponovil bom isto za obširen dnevnik, ako bo izhajal ali ne. Ker takšno naporno delo, kakor je to, se ne da, kar čez noč storiti; k temu je potrebno pravič, denar, delavne moči in pa potrpljenje. Pozdravljač Vas, Vam želim obilo vspeha. Vaš udani
Martin Novak.

NA STRAŽI.

Naš list "Edinost" je bil ustanovljen od katoliških slovenskih delavcev za to, da bi branil pred vsem njih vero, njih oltar in njih domače ognjišče družinskega življenja. Toda zadnje čase opažamo, ko vpljiv našega lista raste, ko se hitro širi od hiše do hiše, da so začeli čutiti njegov vpljiv tudi že naši verski in delavski sovražniki. Po vseh slovenskih fanatičnih protikatoliških listih čitamo vedno strastnejše in strastnejše napade na sv. vero, na cerkev in na naš list. Boj se bije na celi črti.

V tem boju se pa poslužujejo vojnih zvijač. Zaveznikov si iščejo pred vsem v našem lastnem taboru. Iščejo si Judežev, Efijaltov, ki bi na naši notranji katoliški strani pomagali razrušiti mogočno obrambeno zidovje katoliške odločnosti in močnatosti in nevstrašenega odpora proti njihovega prodiranju. Njih boj je tako satansko premeten in zavita, da ga navadni človek le težko opazi. V ovčja oblčila se ti volkovi skrivajo in se mešajo med vrste katoliškega ljudstva, da bi toliko več src raztrgali in toliko več duš naredili nesrečnih.

Zato se čitimo mi poklicane, da krepko zastavimo svoje obrambeno orožje v obrambo našega slovenskega ljudstva. Zato odpiramo s tem posebno rubriko v našem listu, ki bo nosila napis "Na straži." Tu bomo pazno motrili vsak pokret med ameriški Slovenci, zasledovali kolikor se bo dalo delovanje naših verskih nasprotnikov in volkov v ovčji obleki in jih sproti razkrinkovali, da jih bo ljudstvo poznalo, da bo ljudstvo videlo, kam merijo in na kaj merijo.

V to rubriko bomo pa sprejemali tudi sporočila iz raznih naselbin, kako po posameznih naselbinah sovragi nastopajo in begajo ljudstvo in razganjajo čredo božjo. Ta rubrika je odprta vsem slovenskim duhovnikom in vsem katoliškim društvom in tudi vsem katoliškim lajikom. Kjer poskušajo naskočiti, takoj začnimo kričati, takoj na boj, na odpor. Le z intenzivnim delom, le s skrajno čuječnostjo, bomo kaj dosegli.

* * *

Glas Naroda kliče: "Proč z vlado,

če je slaba! Proč z vsem, kar ovira razvoj!" misli namreč na Jugoslovansko. — Tega pa ne pomisli, da se ta sedanja vlada iz Sakserjeve stranke, to je stranke, ki je liberalna in koritarška. Ne pomisli, da je vsa "ovira" razvitju Jugoslavije, samo stranka, katero je Sakser toliko importiral v Ameriko, toliko hvalil, toliko zanjo delal in jo toliko Slovincem priporočal kot edino dobro stranko, kot edini moderni nauk. — Ta njegov "proč" toraj velja tudi njemu: Proč z starim lisjaškim liberalizmom Franka Saksarja in Glas Naroda! Proč z staro trohlijeno oviro napredka ameriških Slovincem!

Amer. Slovinc kritizira C. O. F. in K. C. ker so zborovali v Prosto-zidarski loži. Tej kritiki se tudi mi pridružujemo. Ameriški katoliki so zavedni, toda pomalem bodo morali tudi oni priti do spoznanja, da se tema in dan ne dasta združiti, ogenj in voda tudi ne še manj pa Bog in hudič!!

Amer. Slovinc poroča, da je njegov dopisnik Mr. John Gersich iz Chisholma neznan kam izginil, potem ko je pobral nekoliko naročnine za list. To je tisti Gersich, ki je pošiljal v A. S. dopise proti nam. — Značilno!

Glasilo KSKJ. je priobčilo krasen uvodnik v obrambo katoliških časnikov v Ameriki. Bravo! Če bomo skupaj držali, celo peklo rdečkarjev nas ne bo!

Kdo je kriv, da Jugoslavija ne more naprej? Ta prebiti Korošec, tako laže "Prosveta!" — Njihovi pristaši pa, ki si polnijo svoje mavhe z naročnim denarjem, ki izsesavajo narod, da ga bodo izsesali do kosti, ti so pa angeljčki. Korošec je v vladni opoziciji in ni nič. On je kriv, zato ker je bil pred tremi leti minister in ni nastavljal za železnice, že takrat rdečih narodnih pijavk.—Članstvo S. N. P. J., častitamo ti na tej učenosti.

Zajček v "Proletarcu" trdi, da družba sv. Mohorja v Chicago nazaduje. Nekako 250 članov že ima v treh mesecih, pa nazaduje?! Hahaha! Zajček ja pač zajčje narave.

Prosveta pravi, da "Kazimirji" (hoče reči katoliški duhovniki in redovniki) kolektirajo že 1900 let, pa nimajo nič pokazati. — Zopet huda brca v razum članstva SNPJ.! To si upa trditi njih glasilo v kljub tolikim številom katoliških šol, sirotišnic, bolnišnic, hiralnic, zavodov za slepe, za gluhe, za jetične, toliko višjih šol, toliko univerz! — Kaj pa imajo slovenski rdečkarji pokazati? Vprašali smo jih, kje je sirotišnica kje je hiralnica, kje je 60 tisoč dolarjev milijonskega sklada? Pa nič! Kar tiho! Hej, bratje račune! Če imate čiste roke, račune ven! Kaj boste zavijali! "Vina gor, če ne pa denar nazaj! kar čte raj!"

KATOLIŠKE ŠOLE — ZA NIČ!

Od koliko celo katoliških starišev čujete le prepogosto tako-le neumno trditi. "V katoliški šoli se ne nauče dosti angleščine", pravijo drugi. — Seveda, vsi ti vedo prav tako dobro, kakor je cela Amerika, da se otroci v katoliških šolah veliko več nauče, kakor pa v publičnih. Vendar ti katoliki hočejo sami sebe varovati. Te dni je v Potstownu, Pa., neki list "The Pottstown Ledger" razpisal deset nagrad za najboljši spis o podpiranju domačih trgovcev. Vse šole v Pottstownu so tekmoval. Vspeh je bil, da je iz teh deset nagrad osem prvih dobila katoliška šola župnije Sv. Alojzija. Zanimivo je pri tem to, da so sestre izvedele o tej tekmi še le, ko je bilo že zaključeno. Samo z nagradi in sicer najmanjši sta dobila en učenec in ena učenka iz publične šole. "Ja, pa so katoliške šole vendar le za nič", kaj ne, katoliški oče, švigavšvagar!

Sem pa djau. "Havdjudu frendsi." Vse tih! Sem pa djau: "Kaj pa je to za ana božja štrafanga, de se nihče ne oglasi?"

"Kakšna štrafanga", zareuču foder Zaferknek. "Božje? Satanova! ne božja. Pa tvoja, gerdoba ti zarušana!"

Jaz ga gledam. Kaj pa je? Kaj sem pa naredu?"

"Ja, ti pa tist tvoj editor! Le pojdi v bedrum k Zajčku, pa boš vidu, kakšna štrafanga."

Jest pa grem gledat. Pa kaj videm. Strah in groza! Tam na postli leži moj perjatu Zajček pa ves zavez in pelziran.

"Kaj pa t je perjatu. Zajček?" ga lepu vprašam?

"Kaj mi je? Viš tu ste vsega uržeh na 22 štrasni per tisteh naumneh cajtengah ke nas pergmah ne pustete! Le kaj vas briga tist naš milijonsk fund? Kaj ste kej dal zraven? Pa se zmirej zaletvate v nas! Viš kakšen sem."

"Ja, kaj se je pa zgodlo? Zajček, povejdi mi no!"

"Kaj se je zgodlo? Un dan sem šu mal k Martin na vogau anga rukent, pa sa me dobil tist zarušanc, ki so taku neumni, de teb vrjamejo, pa tistmu tvojmu editorju. Taki dobri perjatle smo bli. Zdej ste jim pa kar vsa pamet zmešal, de nas kar neč več nočja poslušet. Sa me pa začel spraševati, kje je gnar, k so ga nam dal za to de b vojstvo proti Italjanu pelal. Jest sem se pa začev zagovarjat in zagovarjat, de jest neč ne vejm. So me pa zagrabil, pa tako za moja ušesa vlekli, de so me jih že taku nategnil, de sem biu že bel oslu podoben kukr človejk. Sa djal: "Zajček ima dolga ušesa, mu jih bomo pa še nategnil, če bo prov potem bel osličku podobem." So me tako vlekli viš, da zdej k imam toka ušesa, pa nejem več za med ledi, sem jim komaj ušū. Viš, Pavle, tak le ste! Al nej tu strašnu? Al nej tu grdu? Vejš kaj, Pavle, kar prec se mi ven pober, drgač boma še teb nategnil tista tvoja neumna ušesa..."

Jest sem se pa rejs začev že bat. Sem pa djav. "Zajček, moj lubi perjatu Zajček! Kako moreš ti mene uržeh dejvat? Al nejsem jest tebe zmirej zagovarju kot galant človeka? pa lajku? Al nejsem jest zmirej biu tvoj perjatu? Če pa tist editar, taku piše, kaj morem jest za to? Sem ga pa kumej potolažu. Pol sem pa še ta druge mogu previzet, de sem jest nedovžen. Tak taku sem mogu pa kar brez erbšne domov pa tako žejen!

Vidjo, mister editor, kakšne špilajo? Zato sem pa dons k nem peršu, pa jem samo tolk povejm, de zdej pa ne bo šlo več tako. Kuker se ne bojo poboljšal, kukr se za spoštené ledi gepira, bom pa še nekej naredu!

Nej per gmah peste tiste moje perjatle tam na lavdejl. Oni so stršanski rejveži! Vidjo, ata Kristan, sa jim vsa kasa spraznil, pa same fige notri pustel. Zdej se narod rajtenge pogirva, al pa gnar nazaj, nej pa nič. Sa taku scagan, de ne vejmi kaj bo z nim. Tek lepu jeh prosim, nej dajo gmah! Vidjo narod je taku naumen, de zdej od neh rajtenge pogirva. Oni nejsa pa nič dobil. Vidjo, če še druge moje perjatle dobe ledje v roke, k čjo zdej gnar nazaj, bojo vsi ta dovge ušesa dobil. Al ne bo to špot za vse krajnce, k bojo nehni lidarji vsi same dovge ušesa nosil? Pol b jo, ledje mislil, de smo vsi krajnci v zlahti dovgušnim sivcem. Špot jeh nej bo! Pa gmah nej dajo!

Tak to pogervam prec od neh. Če ne bova pa dergač za-orala!

Pavle Zgaga.

PRAVI ZDRAVNIK.

O nekem grofu v kneževini Heško (Nemčija) se pripoveduje, da ni imel pokoja ne po dnevi ne po noči, vest mu je vedno očitala njegovo grešno življenje. Konečno je našel sredstvo, da mu je utihnila vest. Bog mi je odločil ali večno zveličanje ali pa večno pogubljenje, tako je tolašil samega sebe. Če sem določen za

nebesa, mi nič ne škoduje, če grešim; če sem pa določen za pekel, mi pa pobožno življenje tudi nič ne koristi. V takem prepričanju je potem živel leta in leta, ne da bi mislil na rešitev svoje duše. Naenkrat je nevarno zbolel. Poklical je svojega zdravnika, ki je bil pa jako pobožen mož in je z žalostjo opazoval mišljenje in življenje svojega gospođa. Ko ga je grof vprašal za svet in prosil za zdravila, mu je zdravnik rekel prav mirno: Gospod, rad bi vas vprašal, kaj naj storim. E, pojdi k vragu, jaz nočem drugega, kakor da mi daš kako zdravilo, da ozdravim. Toda, gospođ, dejal je zdravnik, vi ne potrebujete nikalih zdravil; če je Bog odločil, da ozdravite, bote brez zdravil zopet ozdraveli; ako je vam pa določena smrt, vam nobeno zdravilo ne pomaga več.

Grof je pri teh besedah začuden pogledal zdravnika, toda njegove besede so ga pretresle. Kesal se je svojega grešnega življenja, — ozdravil je na duši in na telesu.

Katoliški časnik se za te bori. Rojake in naše prijatelje vnovič opozarjamo na krasen dar, katerega bomo dali vsakemu, ki nam bo poslal dva nova naročnika: Krasni svetlikujoči se križ. Vsa naša moč je — katoliški časnik.

OPÓMIN.

Spodaj podpisani opozarjam Karolino Horvat, da naj mi dokaže, kateremu sem jaz zakonsko srečo razdiral. Dokler mi tega ne dokaže jo imenujem grdo lažnjivko, ker tega ne dovolim, da bi se blatilo moje ime po krivic. Če pa še ne boš imela jezika za zobmi, se bodeva videla na pristojnem mestu. Kdor mi dokaže, da sem imel s katero lahkoživko kaj za opraviti ali s prešestnico pa dobi \$50.00 (pet-deset dolarjev) nagrade od mene. Zato Karolina le z dokaži na dan! Vse Slovence pa opozarjam posebno na jamrovcih, izogibajte se lažnivih jezikov, ker ve še čez mene toliko govoriti, ker sem 5. milj odaljen od nje. Še enkrat opozarjam, varujte se lažnivih jezikov, ker so slabši, kakor garjove ovce.

Na Oglesby-u, Illinois, dne 25. marca 1922.

Tony Rems, Box 72.
(Plačan oglas.)

VPRAŠALNI KOTIČEK.

Ker imamo katoličanje glavni sedež v Rimu in tam poglavarja katolikov celega sveta, sv. očeta Papeža, da se se še celo drugoverci k njemu zatekajo za pomoč, njemu zapujajo, kar je očevidno znamenje, da je ta oblast v resnici samo od Jezusa Kristusa, bi pa jaz rada vedela, kje ima pa hudič svojega namestnika, da dobiva pojasnila za svoje delovanje, ker na zemlji še nisem slišala, kje bi bil njih glavni sedež hudičevega namestnika na zemlji. Odgovorite v Edinosti!

Mary Bevec, Canonsburg, Pa.

Odgovor: Zdaj me pa imate! Tega vprašanja pa nisem še nikdar proučaval, dasi se sam sebi čudim, da mi ni še nikdar prišlo na um, ko je pa venđar tako naravno. Toliko vem, da hudič nima posebnega svojega namestnika na zemlji, ker ga tudi treba ni, kajti v svojem srdu do Boga in v svoji nevoščljivosti do človeka, ga ne strpi v peklju, temveč "hodi okrog kakor rjoveč lev in išče koga bi požrl." Po tem izreku sv. Petra najbrže hudič nima posebnega namestnika na zemlji temveč samo pomočnike. Toraj je sedež in središče vseh njegovih služabnikov v peklju, kjer ima sam svoj tron in svojo ognjeno palačo. Zato ni čuda, da njegovi služabniki tudi tako ljubijo ogenj, da se dajo že tukaj na svetu sežigati in scvreti, da je potem vse skupaj v ognju: duša in telo. Pošten slovenski mož je nekoč rekel takole: Hudič je doma v peklju in tam je njegov tron. Njegove cerkve so slabi saloni, njegovi oltarji so "bare" in oštarijske mize, njih sveto pismo je slabo časopisje in grede knjige, njegova molitev je kletev, njegove podobice so kvarte in grde slike, njegovi duhovniki so razni protikatoliški in protiverski agentje, njegovi

vojaki so boljseviki in socialisti, njegovi klostri so nestramne hiše in generalni štab so framazoni. Ali je imel prav ali ne, ne vem.

SRŠENI.

Agitatorje SNPJ. čujemo čestokrat bevskati: "K nam lahko pristo-piš, pa bodi te ali one vere..." Vprašamo pa gl. odbor SNPJ. ako ima toliko poguma, da bi pojasnil jednotinemu članstvu bistveni pomen razlike, med katoliško vero in "načelno Molekovo izjavo SNPJ." Vemo, da tega ne boste storili, ker v takem slučaju bi kremenito pljunili v svoje lastno korito! Resnico je pač treba pobarvati, kadar se hoče laž postaviti na njen prestol. To je rezervirano geslo lawndalskih koritarjev!

Mi pa na ves glas povemo Slovincem širom Amerike, da tisti katoličan, ki je član take jednote, ki ima tako načelno izjavo, da čeva jednoto pod klobuk prostožidarstva, tak član skuša služiti na eni strani hudiču, na drugi strani se pa dobrika Bogu. Dopoldne z Bogom, — popoldne z hudičem! O takih pa velja: "ker nisi gorak ne mrzel, zato te bom izpljunil iz svoj ust!"

Urednik samosrajčnika "Proletarca" se hoče na neki ironični način norčevati iz energičnega preč. dekana Jožefa Cerjaka v Slovenski Bistrici, ki prosi ameriške Slovence darov za zidavo sirotišnice. Uredničje Proletarca je še "platno prodajal", ko je omenjeni g. že vršik in vodil enake akcije za korist Slovencev in ima za sabo pokazati dela, ki so v čast vsem Slovincem in v korist človeški družbi. Morda pa tiči zatem nevoščljivost! Kdo ve, če se ne pripravljajo lawndalski koritarji na kako novo akcijo? O milijondolarskem fondu ni čuti več! Treba pa bo kmalu novih fondov in zbir! Samosrajčniku Proletarcu baje že sla-

ba prede in pričakuje se vsaki čas, da bo njega uredničje rekel: "Ravno naučil sem ga stradati, pa se je iztegnil..."

Proletarec je prišel na naše! V svoji predzadnji številki pravi: "Časopisje je najmočnejše poneumnjevalno sredstvo." Da, boljše sarže bi si Proletarec ne mogel pripeti na svoja prsa! Prvič, odkar bega in poneumnjuje slovensko delavstvo v Ameriki je izustil resnico o samemu sebi!

Zajček, uredničje Proletarca je nove vrste netopir. Danes se izdaja za Radelja, jutri za kakega Jurčka, pojutršnjem bo pa gotovo že kak Oshkoshki bratec. Ko pa človek otiplje njegove žurnalistične produkte, pa najde, da je Zajček koncem vseh koncev, le ena sama ničla.

ZAHVALA.

Jaz doli podpisana se še enkrat pra pristrčno lepo zahvalim vsem, ki so kaj darovali za novega mašnika v starem kraju, za katerega smo nabrali darov. Dolžnost me veže še posebej, da se zahvalim Mrs. Frančiški Gazboda, ki je hotela po hišah z menoj in se trudila, da smo tako spravili skupaj svoto, katera bo novomašniku gotovo dobrodošla o priliki njegove nove maše, pri kateri se bo gotovo spomnil tudi darovalcev, ki so mu pomagali s svojimi prispevki, da bo ta svoj nikdar pozabljeni dan njegove nove maše praznoval na dostojen način. Nabrali smo svoto v znesku \$56.10, katero smo odposlali novo mašniku skozi podjetje Edinost v ameriških dolarjih. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala in Bog plačaj!

Mrs. Frančiška Gornik, 608 Summit St., Eveleth, Minn.

PRODA SE FARMA.

Zavoljo odhoda v stari kraj je na-prodaj krasna farma obsegajoča 15. akrov. Kupec potrebuje \$1600.00. Farma je v najboljšem stanju, poslo-pje skoro vse novo. Za vsa po-jasnila se obrnite ali pa pišite na:

MLADICH & VERDERBAR, 1334 West 18th Street, Chicago, Ill.

PREVIDNOST IN VARČNOST!

Kdor računa na srečno bodočnost, ta mora biti varčen. Ni pa dovolj, da je človek samo varčen, biti mora tudi previdni, kam nalaga svoj denar. Vaša prva dolžnost pri nalaganju denarja v hranilnice je, da ste previdni.

Naložite Vaš denar, bodisi že na obresti, čekovni račun, ali kakorkoli že na:

METROPOLITAN STATE BANK

ki je zanesljiva in pod državnim nadzorstvom in obenem vam nudi najboljšo postrežbo.

Posluje na: 2201 WEST 22ND STREET, Chicago, Ill.

Bančne ure so:

Ponedeljek, sreda, četrtek in petek: Od 9. ure A. M. do 4 ure P. M. Torek in sobota: Od 9. ure A. M. do 8:30 P. M.

**THE MINERS NATIONAL BANK
EVELETH, MINNESOTA.**

CAPITAL AND SURPLUS \$63,000.00.

TO JE BANKA, kjer lahko opravite vse v svojem lastnem jeziku. Imamo zaposljene uradnike, ki govore vaš jezik.

AKO ŽELITE hraniti denar, pridite k nam, da Vam pomagamo. Mi pošiljamo tudi denar na vse dele sveta, po najnižjem dnevnem kurzu.

AKO ŽELITE potovati v staro domovino pridite k nam po pojasnila. Pri nas dobite vsa pojasnila, ki se ga rabi glede potovanja. Mi vam prodamo tudi vozni listek za vsako parobrodsko črto skozi katerokoli želite potovati.

KADAR ŽELITE zavarovati svoja posestva, hiše ali karkoli že, pridite k nam da Vam zavarujemo proti ognju, poškodbi, ali uničenju. Mi zastopamo nanesljivejšje in najsi-gurneje zavarovalniške družbe.

NAŠA BANKA naj bo vaša družinska banka, kamor povabite tudi svoje prijatelje. Mi smo vedno hvaležni in veselji, kadar vidimo vas.

Bančni uradniki:

Jas. A. Robb, President. J. C. McGilvery, Vice-Pres.
R. M. Heskett, Vice-President. L. E. Johnson, Cashier.
F. S. Malley, Assist. Cashier. A. Nelson, Assist. Cashier.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Ko je potem oba pisma skrbno zaprl, — zadnjega z Avgustovim pečatnikom in ga naslovil: 'Sejanu, generalu pretorijancev', — pokliče zopet sužnja Ergazila in mu veli, naj napiše, — navidezno na isto pismo, katerega je poprej napisal, —: 'Velej Paterkul kvestorju Hegio'. Potem mu izroči tribun to pismo z naročilom, da naj gleda, da bo tekom ene ure na potu v Neapol, tamkaj počakal na odgovor kvestorja in sploh storil, kar bo oni spoznal za dobro. Drugo pismo vtakne Paterkul k sebi in se da nesti v zaprti nosilnici k stanovanju Jozije Makabeja. Tam najpoprej zah-teva od starca in Estere, da ne smeta nikomur izdati, da je sploh kaj ob-čeval z njima.

"Ako želita osvoboditve mlade hčerke Emilijanov", pravi jima potem, "pojdita tako k Dioniziju Atenjanu, dajta mu to pismo v lastne roke in mu recita, naj ne izgubi niti ene minute, ampak naj nese pismo takoj Sejanu, prefektu Pretorijancev in ga mu izroči osebno, — če mu je le kaj ležeče na rešitvi mlade dame."

"A kako se bo to zgodilo, gospod?" vpraša Jozija.

"Sejan sam bo oprostil vjeto in jo izročil njenemu bratu, tribunu. Si- cer je pa tu vmes toliko strasti, da bom jaz sam njih žrtev, če na gotovem mestu le kaj zvedo, da imam jaz prste vmes. Moram se brezpogojno iz-ročiti vajini molčečnosti."

Hvaležen pogled iz vlažnih oči Esterinih mu je bilo plačilo.

"Prej se pustim raztrgati na kose, kakor da bi od mene le kaj zvede-li", zatrjuje Jozija.

"Nisem se motil, ako sem vaju spoznal vredna mojega zaupanja", pravi Paterkul. "Razumem se nekaj na ljudi in njihovo kakovost in vedel sem s kom imam opraviti. Sedaj hitite k Dioniziju. Zdravstvujta!"

Po teh besedah jima že izgine spred oči.

Zvečer istega dne najdemo strašnega prefekta Sejana v elegantno opravljeni sobi pretorijanske glavne straže na Viminalu v polni opravi. Pri njem je bil njegov podložni Velej Paterkul, na zunaj stari, zviti dvor-janik, v resnici je pa stal kakor na oglju, ker že dolgo pričakovanega po-seta Dionizijevega, od katerega je bilo vse odvisno, še vedno ni bilo. Včasih tribun kar ni mogel premagati žara, ki mu je silil od srca proti gla-vi in ga je pretil oropati samozavesti.

K sreči je bil general, kakor vedno tudi danes zelo zaposlen. Vkljub temu mu naposled ni ostala skrita razburjenost njegovega ljubljenca. "Zdi se mi, da se danes godi tebi tako, kakor celemu mestu", pravi slednjič z porednim nasmehom, "in vendar ni vredna cela gonja pišljivega oreha. Ljudje bodo dobili dolge nosove in se začudeno spogledavali, ko bodo na-šli celo gnezdo prazno. Ptič je bil ravno pravljica, kakoršne tu in tam najde nezadovoljna množica."

Tu vstopi tiho skozi stranska vrata nam vže znani Ligú in zašepče generalu nekaj besedi na uho.

"Iz tega ne bo nič!" zakriči Sejan, "z vojaki — niti besedice več o tem! S tem sami sebe vdarimo po zobeh!"

"Zagotavljam vas, da jih bomo neobhodno potrebovali", šepče grdi morivec Ligú; "ne izgleda nič drugače, kakor da hočejo po noči naskočiti celi kraj, toliko sumljivih ljudi se klata v okolici."

"Ne gre! Cezar je dal svojo besedo."

"Ali, general, saj vidite sami, da v takih okoliščinah ne morem storiti ničesar —"

"Ravno nasprotno! — Jaz ne uvidevam, zakaj ne —"

Neveljno strese ostudni suženj glavo. "Raztrgali bi me na kosce," zašepče.

"Saj ne bi bila ravno posebna izguba za Rim, "misli si prefekt. Glas-no pa pravi: "Moraš jih prehiteti."

"Tam jih ne morem", godrnja suženj. "Če bi jo tudi hotel odnesti kam drugam, — bi mi jo iztrgali iz rok."

"Nesmisel!" zakriči Sejan nanj. Ali postaja Ligú star in strahopeten, da se boji peščice brezposlenih zijal? Če je tako, lahko greš, kamor hočeš — tu te nihče ne potrebuje več. Cezar bo že vedel najti druge služabni-ke, ki se ne bodo ustrašili ničesar. S pol ducata morivčev in z dolgimi noži bi lahko premagal svet — koliko bolj te. — — Pojdi in stori, kar ti je zapovedano!"

Kakor polit pes se odplazi Ligú brez besede iz sobe.

Kaj se je godilo v srcu tribuna med tem kratkim pogovorom je ne-mogoče opisati.

Ali Sejan je še pomnožil njegovo muko.

"Ta izvržek človeštva!" zakliče zaničljivo. "To je človek, ki se hvali, da se ne boji ničesar! Seveda je to nekoliko nevarna stvar in nikakor ne smemo pustiti našega mojstra na cedilu. Pa — skoraj bi rekel, Velej ti sam si zraven — tako nerazumljivo je danes tvoje obnašanje. Mirna kri je mnogokrat potrebna. — Za žensko srce niso take stvari!"

"Zadovoljen sem, če me s tem pustite pri miru", odgovori tribun s te-žavo.

"Tako je! Pa ravno to mi ne ugaja. Pod vojaško suknjo mora biti trdo, moško srce, katerega ne gane vsaka sapica. Toda pozabil sem, da si nadarjen z dveh strani in da kdor se peča s peresom —"

"Če mi očitaš pomanjkanje srčnosti", odgovori užaljeni Paterkul, "postavi me na poskušnjo. Kaj pa je pravzaprav s to celo stvarjo in kaj je bilo vzrok, da si je Dionizij Atenjan izprosil danes pri Avgustu avdi-jenco?"

"Da bi se vsi v peklo pogreznili, ti Grki!" zarobanti Sejan. "Kaj smo potrebovali tega jezičnega mladega fantka, ki se je s svojimi nežnimi be-sedami in hinavskim obnašanjem ovil kakor kača okoli srca našega bo-žanskega Avgusta, katerega naj nam bogovi še dolgo ohranijo!"

Paterkul je spoznal vso neopravičenost tega obrekovanja čez mlade-ga Grka, prijatelja brata njegove ljubljence, katere srce je morda v tem trenutku prebodlo mrzlo bodalo morivca. Sklenil je posloviti se od svo-jega predstojnika in hiteti na kraj zločina.

V tem trenutku se odpro vrata in suženj naznani prihod imperator-jevega poslanca.

"Privedi ga!" zapove prefekt nekoliko začuden zaradi nenavadne ure.

Takoj vstopi Dionizij skozi vrata, pokloni se globoko, a molče in stopi k generalu, kateremu izroči zapečaten pismo. Potem pa obstane neko-liko korakov proč, kakor bi čakal odgovora.

Sejan vstane, bere stoje pismo iz katerega je vzel prstan, katerega je spoznal za pečatnik Avgustov. "Kakor imperator zapoveduje", odgovori. In s poklonom zapusti Atenjan sobo.

"Avgust pride prepozno", meni Sejan in s peklenskim nasmehom vrže pismo na mizo. "A jaz — slušam."

SMEŠNICE.

Sitno.

Ženin: Ali dopaše tvojim prijateljicam prstan, ki sem ti ga podaril?
Nevesta: Ne samo to, ena ga je celo spoznala!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom naših li-stov, kakor tudi vsem rojakom po slov. naselbinah v državi New York, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom ga najto-pleje priporočamo in prosimo, da mu grejo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rokaji, pomagajte mu ši-riti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti
in Glasnika P. S. J.

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure:

od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;
zvečer od 6:00 do 8:00.

V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:

Randolf 3711 — Office.
Princ. 1274 L — Office.
Randolf 1807 W — Res.

6127 St. Clair ave., Cleveland, O.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu
raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in zne-traj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega
rojaka!

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cle-veland, Ohio. — Predsednik: Anton Gr-dina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addi-son Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor Ant. Smo-lič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in so-boto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari soli sv. Vida.

Kapitan

malega parnika je napisal večer v dnevno knjigo kapitana: Danes je bil krmar pijan! — Krmar je prosil in prosil kapitana, naj to izbriše, to-a kapitan se ni dal preprostiti re-

koč: Kar je res, je pa res. — Drugi teden je imel krmar voditi dneвно knjigo in je v njo nekega večera na-pisal: Danes je bil kapitan trezen! — Kapitan je divjal, toda krmar mu je odgovoril: Kar je res, je res in to treba vpisati.

Katoliki, zavedite se! Podpirajte svo-je časopisje, da bo močno!

SLOVENCİ NA EVELETHU IN OKOLICI POZOR!

ZA NAJBOLJŠO KVALITETO DOBRIH OBLEK ZA MOŠKE
IN MLADENICE OBIŠČITE MOJO NOVO KROJAČNICO.

Priporočam se č. gg. duhovnikom za naročitev mašnih talarjev, povrhnih sukenj in solonskih oblek, kakor tudi vsem Slovincem in Hrvatom na Eveleth in okolici. Po naročila pridem sam na dom, ako se želi.

Na vseh oblekah znižane cene. Čistim, likam, predelujem in po-pravljam obleke.

JOHN KUHELJ

422 Pierce St. zraven slovenske cerkve Eveleth, Minn.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrst-ne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MEŠAR

1912 West 22nd Street Chicago, Ill.
Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajal-no Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue, Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik stov "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe pri-ložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste ču-tili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmōž-nosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med de-veto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta ban-ka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor na-ligate svoj denar.